

Елин Пелин

Най-честните

Доиде новият кмет в село, посрещнаха го селяните с нови надежди и с радост, защото селото им става голяма община.

Настана оживление и сладко възбуждение обзе душите. А между двамата кръчмари, които кръвно се ненавиждаха поради това, че всеки от тях бе водач на едно крилце от разцепената партия, сега се появи благородно съревнование. Въпросът беше кой да привлече новия кмет. За целта, тайно един от други, те доставиха по една бъчва хубаво винце, по една дамаджанка кюстендилска сливовица, почистиха кръчмите, свалиха от стените партийните календари и почнаха да пушат привлекателни интриги.

Добре, но новият кмет излезе въздържател. Освен това забрани на въздържателите в общината да влизат в кръчмите, за да не действуват по тоя начин развращающе на духовете.

Отчаяни, кръчмарите насипаха вода във виното и всичко тръгна тъй, както си беше досега.

Кметът обаче не забрави да направи посещение на добрите кръчмари.

Най-напред кметът отиде при бае Иван, който в няколко деня тъй беше се преобразил, че дори и фирмата на кръчмата беше променил. Звучното име „Света цепеница“ беше заличено и върху него с бяла боя бе написано „Братско съгласие“.

– Бае Иване – рече кметът, – дойдох да си поговорим. Ти, каже, толко и толко години си кръчмар, толко и толко години си кметувал, вярвам, че добре познаваш хората в село. Посочи ми двама-трима най-честни, най-почтени, които ми са необходими за съвет и съдействие.

Бае Иван се позамисли:

– Как да ти кажа, господин кмете! Труден въпрос...

– Защо, бе бай Иване?

– А че, защо де...

– Нека си говорим откровено.

– А бе откровено, откровено, ама... Тука у това село всички сме честни. И аз съм честен, ако е до честност. Само че ме обвиниха като общественик.

– Какъв общественик?

– Злоупотребил съм уж в битността си на кмет обществени суми. И в затвора лежах... Честно си излежах три години. Партизански работи! И падежът на гражданските ми права изтече и сега съм пак право-способен, А пък за други нека два-три дни помисля...

Кметът стана и отиде у другия кръчмар, бае Стоян. Фирмата на

неговата кръчма по-рано беше „Смърт на противника“, сега беше я подновил цялата. С големи букви, на голяма тенекия пишеше: „Кръчмарница «Кротост и смирение»“.

– Бае Стояне – рече кметът, – ида да се поразговорим. Толко и толко години си кръчмарувал, толко и толко години си кметувал, значи, познаваш добре хората от селото. Посочи ми двама-трима най-честни, най-почтени, които ми са необходими за съвет и съдействие. Бае Стоян се почеса по врата.

– Честни и почтени ли! От мен по-честен и по-почтен в това село няма. Е, грешил съм, кой човек е безгрешен, но съм си изкупил греховете триж девет пъти... Две години в затвора съм лежал, но със смекчающи вината обстоятелства... Затова и една година помилва не от царя получих. В пиянство го направих – фалшифицирах документи. С желание добро да направя на свой човек – партизанин близък. Нищо. Сега съм си честен. Никой нищо не може да каже за мене. Ако пък искате да ви посоча други, нека помисля два-три дена и ще ви кажа.

Доволен от отговора, кметът стана и си отиде. След два-три дена той повика в общината всички селяни. Дойдоха и бае Иван, и бае Стоян.

– Събрах ви – рече кметът – да ми посочите между вас четири души най-честни и най-почтени, които ми са нужни за съвет и съдействие. Изкажете се добросъвестно и посочете ми тия необходими за моята работа лица.

Поразшаваха се селяните, попрокашля се някой оттук-оттам, поогледаха се и замълчаха с наведени лави.

– Моля ви се, господа, изкажете се – настоя кметът.

Мълчание.

– Не се стеснявайте, господа. Пак мълчание.

– Кой иска думата?

От страна при вратата се обади един младеж:

– Да кажа аз, господин! кмете.

– Кажи.

– Какво да кажа, господин кмете? Кой кого може да признае за честен? Питайте ни да посочим най-големите вагабонти – да го направим отведнъж, а за най-честни – мъчна работа. Досега най-честни в селото минаваха бай Иван и бай Стоян – те ни водеха, те ни караха, за тях се биехме, за тях се трепехме. Аз предлагам тях да изберем.

– Верно, верно – завикаха събраните и душите им се поотпуснаха.

Бае Иван и бае Стоян бяха избрани единодушно.

КРАЙ

© 1936 Елин Пелин

Набиране: Георги Величков
Източник: Словото

Публикация:

Елин Пелин. „Събрани съчинения в шест тома“, Том трети; „Български писател“, С. 1977. Под редакцията на Тодор Боров, Кръстьо Генов и Пеньо Русев.

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/5410>]